

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-10
Besvaras senast
2020-11-24

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:120 Sveriges säkerhetspolitiska linje

Den 15 oktober lade regeringen sin totalförsvarsproposition inför försvarsbeslutet i höst på riksdagens bord. Propositionen anger inriktningen för Sveriges säkerhets- och försvarspolitik för perioden 2021–2025 och har även ett längre perspektiv in i nästa försvarsbeslutsperiod.

Propositionen innehåller i princip samma tre grundläggande delar som Försvarsberedningens rapporter på vilka propositionen baseras. Det handlar om den säkerhetspolitiska analysen, de konkreta åtgärderna för att stärka försvaret samt de ekonomiska tillskott som ska finansiera förmågeökningen. De tre delarna utgör en odelbar helhet som är grunden för svensk säkerhets- och försvarspolitik.

Det är positivt att regeringen i totalförsvarspropositionen har utelämnat den skrivning om Sveriges militära alliansfrihet som varit den nuvarande regeringens utgångspunkt ända sedan den tillträdde 2014.

Senast i regeringsförklaringen 2020 stod ”Den militära alliansfriheten tjänar vårt land väl och bidrar till stabilitet och säkerhet i norra Europa.” Liknande skrivningar har förekommit i regeringsförklaringar och utrikesdeklarationer de senaste åren.

I totalförsvarspropositionen däremot skriver regeringen: ”Sverige är inte med i någon militär allians. Samtidigt bygger Sverige säkerhet tillsammans med andra.”. Formuleringen kommer ursprungligen från Försvarsberedningens rapport *Värnkraft*, där den antogs i bred politisk samsyn.

Det innebär en tydlig vindkantring jämfört med den tidigare formuleringen. I propositionen finns även mer långtgående skrivningar än tidigare när det gäller operativ planering med Danmark, Norge, Storbritannien, USA och Nato.

Det är bra om det från regeringens sida finns en vilja att omvärdera den svenska militära alliansfriheten. Dock fanns det en snarlik situation 2018 då Försvarsberedningen konstaterade att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas. Trots att det fanns en brett förankrad ny skrivning hävdade såväl statsminister Löfven som dåvarande utrikesminister Wallström att den nya formuleringen inte innebär någon förändring av regeringens ståndpunkt.

Dagens Nyheter rapporterade dessutom den 13 januari 2018 att Utrikesdepartementet (UD) sänt ut ett dokument till Sveriges ambassader där departementet instruerar ambassaderna att bortse från den nya skrivningen om hotbilden och fortsätta att använda den gamla formuleringen från rapporten 2014 och försvarsbeslutet 2015.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till utrikesminister Ann Linde:

1. Kan ministern förklara om formuleringen i totalförsvarspropositionen om att Sverige inte är med i någon militär allians numera även utgör regeringens säkerhetspolitiska linje?
2. Hur avser ministern att informera svenska myndigheter, och särskilt de svenska ambassaderna utomlands, kring den nya formuleringen?
3. Anser ministern att Sveriges säkerhetspolitiska linje bör vara förankrad och framförhandlad med riksdagens partier?

.....
Pål Jonson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander